

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การสำรวจความคิดเห็น

การแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน

จังหวัดเลย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

“ชุมชนสะอาด
แมลงวันลดลง
คุณภาพชีวิตดีขึ้น”

โดย
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเลย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็น

การแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน จังหวัดเลย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน จังหวัดเลย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่กระจายของแมลงวัน การรับรู้และประสิทธิผลของมาตรการที่ดำเนินการ ตลอดจนสาเหตุ ผลกระทบ แนวทางการแก้ไขปัญห และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการประกอบการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวันให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของพื้นที่มากยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาประมวลผล และวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะและความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละประเด็น โดยนำเสนอผลในรูปของจำนวน ร้อยละ และการจัดลำดับความสำคัญตามความเหมาะสมของลักษณะคำถาม พร้อมทั้งประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อสะท้อนมุมมองของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อสถานการณ์ และการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหในพื้นที่ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 การรับรู้มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน ส่วนที่ 3 สถานการณ์ของแมลงวันในปัจจุบัน ส่วนที่ 4 สาเหตุ แนวทางแก้ไข และการมีส่วนร่วม และส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

การสำรวจข้อมูลครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูเรือ มีผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น จำนวน 517 ราย โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 517 ราย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 310 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.96 และเป็นเพศชาย จำนวน 207 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.04 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เมื่อพิจารณาแยกตามพื้นที่ พบว่า ทั้ง 3 อำเภอ มีผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมากกว่าเพศชายเช่นเดียวกัน โดยอำเภอนาแห้วมีสัดส่วนเพศหญิงสูงที่สุด ร้อยละ 66.67 รองลงมา ได้แก่ อำเภอภูเรือ ร้อยละ 58.14 และอำเภอด่านซ้าย ร้อยละ 57.14 ตามลำดับ

1.2 ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 51–60 ปี จำนวน 143 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.66 รองลงมา ได้แก่ อายุ 41–50 ปี จำนวน 116 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.44 อายุ 31–40 ปี จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.44 อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.64 และอายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.54 ขณะที่ไม่มีผู้ไม่ระบุอายุ จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.28

1.3 สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำแนกข้อมูลตามสถานะ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความหลากหลายและครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยประชาชนทั่วไปมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 167 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.30 รองลงมา ได้แก่ เกษตรกร จำนวน 141 ราย ร้อยละ 27.28 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 123 ราย ร้อยละ 23.79 และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 86 ราย ร้อยละ 16.63 ตามลำดับ

พิจารณารายพื้นที่ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีผู้ตอบที่เป็นเกษตรกรมากที่สุด ร้อยละ 38.52 ขณะที่อำเภอด่านซ้าย มีประชาชนทั่วไปเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด ร้อยละ 40.00 ส่วนอำเภอภูเรือ มีประชาชน ผู้ประกอบการ/ร้านค้า และเกษตรกรในสัดส่วนเท่ากัน คือกลุ่มละร้อยละ 29.07

1.4 ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่

ผลการสำรวจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 5 ปี จำนวน 476 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.07 ขณะที่ผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 1–5 ปี มีเพียง จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.99 และอาศัยอยู่ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.16 ส่วนผู้ไม่ระบุข้อมูลมี 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.78 และเมื่อพิจารณาเป็นรายอำเภอ พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 5 ปี มีสัดส่วนสูงในทุกพื้นที่ โดยอำเภอภูเรือสูงที่สุด ร้อยละ 94.77 รองลงมา คืออำเภอด่านซ้าย ร้อยละ 91.43 และอำเภอนาแห้ว ร้อยละ 89.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ข้อมูลลักษณะผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะผู้ตอบแบบสอบถาม	นาแก้ว		ด้านซ้าย		ภูเรือ		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
1. เพศ								
ชาย	45	33.33	90	42.86	72	41.86	207	40.04
หญิง	90	66.67	120	57.14	100	58.14	310	59.96
รวม	135	100.00	210	100.00	172	100.00	517	100.00
2. ช่วงอายุผู้ตอบแบบสอบถาม								
ต่ำกว่า 31 ปี	6	4.44	26	12.38	7	4.07	39	7.54
อายุ 31-40 ปี	27	20.00	26	12.38	32	18.60	85	16.44
อายุ 41-50 ปี	24	17.78	44	20.95	48	27.91	116	22.44
อายุ 51-60 ปี	38	28.15	81	38.57	24	13.95	143	27.66
อายุมากกว่า 60 ปี	16	11.85	12	5.72	27	15.70	55	10.64
ไม่ระบุข้อมูล	24	17.78	21	10.00	34	19.77	79	15.28
รวม	135	100.00	210	100.00	172	100.00	517	100.00
3. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม								
ประชาชน	33	24.44	84	40.00	50	29.07	167	32.3
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	12	8.89	24	11.43	50	29.07	86	16.63
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	38	28.15	63	30.00	22	12.79	123	23.79
เกษตรกร	52	38.52	39	18.57	50	29.07	141	27.28
รวม	135	100.00	210	100.00	172	100.00	517	100.00
4. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่								
ต่ำกว่า 1 ปี	2	1.48	2	0.95	2	1.16	6	1.16
1-5 ปี	9	6.67	16	7.62	6	3.49	31	5.99
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	121	89.63	192	91.43	163	94.77	476	92.07
ไม่ระบุข้อมูล	3	2.22			1	0.58	4	0.78
รวม	135	100.00	210	100.00	172	100.00	517	100.00

ส่วนที่ 2 : การรับรู้มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน

การสำรวจข้อมูลครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูเรือ มีผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น จำนวน 517 ราย ประกอบด้วย ประชาชนทั่วไป จำนวน 167 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.31 เกษตรกร จำนวน 141 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.27 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.78 และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.64 โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นข้อคำถาม ดังนี้

2.1 การรับรู้มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน

จากผลการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เคยได้ยินหรือรับรู้ถึงมาตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน จำนวน 363 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.22 ไม่เคยรับรู้ จำนวน 150 ราย คิดเป็น ร้อยละ 29.01 และไม่ระบุข้อมูล จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายพื้นที่ พบว่า อำเภอภูเรือ มีสัดส่วนผู้รับรู้มาตรการสูงที่สุด ร้อยละ 79.65 รองลงมา ได้แก่ อำเภอนาแห้ว ร้อยละ 68.16 และอำเภอด่านซ้าย ร้อยละ 63.81 ตามลำดับ

ผลการรับรู้มาตรการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน แสดงให้เห็นว่า การประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารมาตรการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม ยังมีประชาชนเกือบหนึ่งในสามที่ไม่เคยรับรู้มาตรการดังกล่าว จึงยังมีความจำเป็นต้องเพิ่มช่องทางและ รูปแบบการสื่อสารให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างครอบคลุมมากขึ้น และเมื่อพิจารณารายพื้นที่ ระดับการรับรู้ของ ประชาชนในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอำเภอด่านซ้ายที่ควรพิจารณา เพิ่มการประชาสัมพันธ์และ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการให้มากขึ้น

ตารางที่ 2 การเคยได้ยินหรือรับรู้มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวัน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	เคยได้ยิน		ไม่เคยได้ยิน		ไม่ระบุข้อมูล		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
อำเภอหนาหัว								
ประชาชนทั่วไป	17	12.59	15	11.11	1	0.74	33	24.44
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	9	6.67	3	2.22			12	8.89
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	32	23.71	5	3.7	1	0.74	38	28.15
เกษตรกร	34	25.19	18	13.33			52	38.52
รวม	92	68.16	41	30.36	2	1.48	135	100.00
อำเภอด่านซ้าย								
ประชาชนทั่วไป	44	20.95	39	18.57	1	0.48	84	40
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	17	8.09	7	3.33			24	11.42
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	43	20.48	20	9.52			63	30.00
เกษตรกร	30	14.29	9	4.29			39	18.58
รวม	134	63.81	75	35.71	1	0.48	210	100.00
อำเภอภูเรือ								
ประชาชนทั่วไป	32	18.61	17	9.88	1	0.58	50	29.07
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	43	25.00	7	4.07			50	29.07
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	16	9.30	6	3.49			22	12.79
เกษตรกร	46	26.74	4	2.33			50	29.07
รวม	137	79.65	34	19.77	1	0.58	172	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ								
ประชาชนทั่วไป	93	17.99	71	13.74	3	0.58	167	32.31
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	69	13.35	17	3.29	0		86	16.64
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	91	17.6	31	5.99	1	0.19	123	23.78
เกษตรกร	110	21.28	31	5.99	0		141	27.27
รวม	363	70.22	150	29.01	4	0.77	517	100.00

2.2 ช่องทางการรับรู้หรือการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาและลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่

ผลการวิเคราะห์ช่องทางการรับรู้ หรือการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาและลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ พบว่า ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ มีการเลือกช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารรวม จำนวน 536 ครั้ง โดยช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด คือ รับรู้จากเจ้าหน้าที่รัฐหรือส่วนราชการ จำนวน 235 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.84 รองลงมา ได้แก่ การรับรู้จากผู้นำชุมชนหรือหอกระจายข่าว จำนวน 170 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.72 และรับรู้จากสื่อออนไลน์หรือทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 131 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.44 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่า การสื่อสารผ่านบุคลากรภาครัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ยังคงเป็นช่องทางหลักในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาและลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีการเลือกช่องทางรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รวมจำนวน 132 ครั้ง โดยรับรู้ผ่านเจ้าหน้าที่รัฐหรือส่วนราชการ มากที่สุด จำนวน 58 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.94 รองลงมา คือ รับรู้ผ่านสื่อออนไลน์หรือทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.82 และรับรู้จากผู้นำชุมชนหรือหอกระจายข่าว จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.24 ตามลำดับ

อำเภอด่านซ้าย มีการเลือกช่องทางรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รวมจำนวน 189 ครั้ง โดยรับรู้ผ่านเจ้าหน้าที่รัฐหรือส่วนราชการ มากที่สุด จำนวน 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.50 รองลงมา คือ รับรู้จากผู้นำชุมชนหรือหอกระจายข่าว จำนวน 52 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.52 และรับรู้ผ่านสื่อออนไลน์หรือทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 51 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.98 ตามลำดับ

อำเภอภูเรือ มีการเลือกช่องทางรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รวมจำนวน 215 ครั้ง โดยรับรู้ผ่านเจ้าหน้าที่รัฐหรือส่วนราชการ ที่มากที่สุด จำนวน 91 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.32 รองลงมา คือ รับรู้จากผู้นำชุมชนหรือหอกระจายข่าว จำนวน 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.00 และรับรู้ผ่านสื่อออนไลน์หรือทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.68 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตาม กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ พบว่า กลุ่มเกษตรกรมีจำนวนการเลือกช่องทางรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด รวมจำนวน 167 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.15 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนทั่วไป จำนวน 146 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.24 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 123 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.95 และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 100 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.66 ตามลำดับ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของแต่ละกลุ่ม พบว่า ทุกกลุ่มมีการรับรู้ข้อมูลผ่านเจ้าหน้าที่รัฐหรือส่วนราชการ มากกว่าช่องทางอื่น โดยเกษตรกรเลือกช่องทางเจ้าหน้าที่รัฐหรือส่วนราชการ จำนวน 76 ครั้ง ประชาชนทั่วไป จำนวน 57 ครั้ง เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 62 ครั้ง และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 40 ครั้ง

ตารางที่ 3 ช่องทางการรับรู้หรือการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการแก้ไขปัญหาและลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	เจ้าหน้าที่		ผู้นำชุมชน		สื่อออนไลน์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อำเภอหนองบัว								
ประชาชนทั่วไป	12	9.09	13	9.85	7	5.3	32	24.24
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	5	3.79	1	0.76	6	4.55	12	9.10
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	20	15.15	3	2.27	16	12.12	39	29.54
เกษตรกร	21	15.91	15	11.36	13	9.85	49	37.12
รวม	58	43.94	32	24.24	42	31.82	132	100.00
อำเภอด่านซ้าย								
ประชาชนทั่วไป	27	14.29	22	11.64	17	8.99	66	34.92
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	8	4.23	7	3.71	12	6.35	27	14.29
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	28	14.81	13	6.88	15	7.94	56	29.63
เกษตรกร	23	12.17	10	5.29	7	3.7	40	21.16
รวม	86	45.50	52	27.52	51	26.98	189	100.00
อำเภอกู่เรือ								
ประชาชนทั่วไป	18	8.37	20	9.3	10	4.65	48	22.32
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	27	12.56	25	11.63	9	4.19	61	28.38
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	14	6.51	6	2.79	8	3.72	28	13.02
เกษตรกร	32	14.88	35	16.28	11	5.12	78	36.28
รวม	91	42.32	86	40.00	38	17.68	215	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ								
ประชาชนทั่วไป	57	10.63	55	10.27	34	6.34	146	27.24
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	40	7.46	33	6.16	27	5.04	100	18.66
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	62	11.57	22	4.1	39	7.28	123	22.95
เกษตรกร	76	14.18	60	11.19	31	5.78	167	31.15
รวม	235	43.84	170	31.72	131	24.44	536	100.00

หมายเหตุ : จำนวน คือ ความถี่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก โดยสามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

2.3 การมีการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาและลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาและลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่ ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ จำนวน 517 ราย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระบุว่า มีการดำเนินการตามมาตรการ จำนวน 232 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.87 ไม่มีการดำเนินการ จำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.09 และไม่แน่ใจ จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.64 ตามลำดับ และส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 152 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.40 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่ง ระบุว่าพื้นที่ที่มีการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 135 ราย โดยระบุว่า มีการดำเนินการตามมาตรการ จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.74 ไม่มีการดำเนินการ จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.26 และไม่แน่ใจ จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.33 และส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.67 ตามลำดับ

อำเภอด่านซ้าย มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 210 ราย พบว่า ผู้ระบุว่ามีการดำเนินการ จำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.14 ไม่มีการดำเนินการ จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.76 และไม่แน่ใจ จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.96 ตามลำดับ และส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.14

อำเภอภูเรือ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 172 ราย โดยส่วนใหญ่ระบุว่า มีการดำเนินการตามมาตรการ จำนวน 99 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.56 ซึ่งเป็นสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทั้ง 3 อำเภอ ไม่มีการดำเนินการ จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.21 และไม่แน่ใจ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.14 ตามลำดับ และส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.09 แสดงให้เห็นว่าอำเภอภูเรือมีระดับการรับรู้ถึงการดำเนินมาตรการในพื้นที่ค่อนข้างชัดเจนกว่าอีก 2 อำเภอ

เมื่อพิจารณา ตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ พบว่า กลุ่มเกษตรกรมีผู้ระบุว่า มีการดำเนินการมากที่สุด จำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.31 ของผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ประชาชนทั่วไป จำนวน 65 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.57 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.67 และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 การดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาและลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	มี		ไม่มี		ไม่แน่ใจ		ไม่ระบุข้อมูล		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
อำเภอหนองหัว										
ประชาชนทั่วไป	14	10.37	8	5.93	3	2.22	8	5.93	33	24.45
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	4	2.96	3	2.22	2	1.48	3	2.22	12	8.88
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	14	10.37	10	7.41	7	5.19	7	5.19	38	28.16
เกษตรกร	23	17.04	5	3.70	6	4.44	18	13.33	52	38.51
รวม	55	40.74	26	19.26	18	13.33	36	26.67	135	100.00
อำเภอด่านซ้าย										
ประชาชนทั่วไป	30	14.28	9	4.28	4	1.91	41	19.53	84	40.00
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	11	5.24	3	1.43	3	1.43	7	3.33	24	11.43
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	23	10.95	16	7.62	4	1.91	20	9.52	63	30.00
เกษตรกร	14	6.67	3	1.43	12	5.71	10	4.76	39	18.57
รวม	78	37.14	31	14.76	23	10.96	78	37.14	210	100.00
อำเภอภูเรือ										
ประชาชนทั่วไป	21	12.21	5	2.91	6	3.49	18	10.46	50	29.07
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	28	16.28	9	5.23	5	2.91	8	4.65	50	29.07
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	13	7.56	3	1.74			6	3.49	22	12.79
เกษตรกร	37	21.51	4	2.33	3	1.74	6	3.49	50	29.07
รวม	99	57.56	21	12.21	14	8.14	38	22.09	172	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ										
ประชาชนทั่วไป	65	12.57	22	4.26	13	2.51	67	12.96	167	32.30
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	43	8.32	15	2.9	10	1.93	18	3.48	86	16.63
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	50	9.67	29	5.61	11	2.13	33	6.38	123	23.79
เกษตรกร	74	14.31	12	2.32	21	4.07	34	6.58	141	27.28
รวม	232	44.87	78	15.09	55	10.64	152	29.4	517	100.00

2.4 ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของมาตรการในการลดปริมาณและการแพร่กระจายของแมลงวัน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของมาตรการในการลดปริมาณและการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่ ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 517 ราย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เมื่อมีการดำเนินการตามมาตรการแล้ว สามารถลดการแพร่กระจายของแมลงวันได้ จำนวน 200 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.70 มากที่สุด รองลงมา คือ ไม่แน่ใจ จำนวน 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.59 และเห็นว่าไม่สามารถลดได้ จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.86 ตามลำดับ ส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 144 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.85 สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อประสิทธิผลของมาตรการ อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ที่ไม่แน่ใจจำนวนมาก จึงสะท้อนว่าผลของมาตรการอาจยังไม่เป็นที่รับรู้ หรือเห็นผลอย่างชัดเจนในประชาชนบางส่วน

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 135 ราย โดยเห็นว่าการดำเนินการตามมาตรการสามารถลดการแพร่กระจายของแมลงวันได้ จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.56 รองลงมา คือ ไม่แน่ใจ จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.15 และเห็นว่าไม่สามารถลดได้ จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.59 ส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.70 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า แม้กลุ่มที่เห็นว่ามาตรการสามารถลดการแพร่กระจายได้จะมีสัดส่วนสูงที่สุด แต่ยังมีผู้ไม่แน่ใจในประสิทธิผลของมาตรการอยู่ในสัดส่วนค่อนข้างสูง

อำเภอด่านซ้าย มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 210 ราย โดยเห็นว่าการแพร่กระจายของแมลงวันได้ จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.10 ซึ่งเป็นสัดส่วนสูงที่สุด รองลงมา คือ ไม่แน่ใจ จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.09 และไม่สามารถลดได้ จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.15 ส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.66 ตามลำดับ

อำเภอภูเรือ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 172 ราย โดยเห็นว่าการแพร่กระจายของแมลงวันได้ จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.87 มากที่สุด รองลงมา คือ ไม่แน่ใจ จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.74 และไม่สามารถลดได้ จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.05 ส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.34 ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอภูเรือมีสัดส่วนผู้เห็นว่ามาตรการสามารถลดการแพร่กระจายของแมลงวันได้ สูงที่สุดใน 3 อำเภอ รองลงมา คือ อำเภอด่านซ้าย ร้อยละ 38.10 และอำเภอนาแห้ว ร้อยละ 35.56

เมื่อพิจารณา ตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ พบว่า กลุ่มเกษตรกร มีความเห็นว่าการแพร่กระจายของแมลงวันได้ จำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.19 ของผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.83 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.52 และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 การลดการแพร่กระจายของแมลงวัน เมื่อมีการดำเนินการตามมาตรการ

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	สามารถลดได้		ไม่ได้		ไม่แน่ใจ		ไม่ระบุข้อมูล		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
อำเภอหนองบัว										
ประชาชนทั่วไป	14	10.38	8	5.93	5	3.71	6	4.45	33	24.47
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	3	2.22	2	1.48	3	2.22	4	2.96	12	8.88
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	13	9.63	3	2.22	18	13.33	4	2.96	38	28.14
เกษตรกร	18	13.33	4	2.96	12	8.89	18	13.33	52	38.51
รวม	48	35.56	17	12.59	38	28.15	32	23.7	135	100.00
อำเภอด่านซ้าย										
ประชาชนทั่วไป	30	14.29	6	2.86	7	3.33	41	19.52	84	40.00
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	8	3.81	2	0.95	7	3.33	7	3.33	24	11.42
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	26	12.38	4	1.91	13	6.19	20	9.52	63	30.00
เกษตรกร	16	7.62	3	1.43	11	5.24	9	4.29	39	18.58
รวม	80	38.10	15	7.15	38	18.09	77	36.66	210	100.00
อำเภอภูเรือ										
ประชาชนทั่วไป	12	6.98	2	1.16	18	10.46	18	10.46	50	29.06
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	26	15.12	6	3.49	11	6.39	7	4.07	50	29.07
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	5	2.91	6	3.49	5	2.91	6	3.49	22	12.80
เกษตรกร	29	16.86	5	2.91	12	6.98	4	2.32	50	29.07
รวม	72	41.87	19	11.05	46	26.74	35	20.34	172	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ										
ประชาชนทั่วไป	56	10.83	16	3.1	30	5.8	65	12.57	167	32.30
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	37	7.16	10	1.93	21	4.06	18	3.48	86	16.63
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	44	8.52	13	2.51	36	6.96	30	5.81	123	23.80
เกษตรกร	63	12.19	12	2.32	35	6.77	31	5.99	141	27.27
รวม	200	38.70	51	9.86	122	23.59	144	27.85	517	100.00

ส่วนที่ 3 : สถานการณ์ของปริมาณแมลงวันในพื้นที่ ของปีงบประมาณ 2569 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ปริมาณและการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยเปรียบเทียบกับสถานการณ์ในปีที่ผ่านมา เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัญหา ทั้งในด้านปริมาณ การแพร่กระจาย และระดับความรุนแรงของสถานการณ์ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินสถานการณ์และประกอบการกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวันให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ต่อไป โดยมีผลการวิเคราะห์ในแต่ละประเด็น ดังนี้

3.1 จำนวนการแพร่กระจายของแมลงวัน มีความแตกต่างจากเดิมอย่างไร

ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปริมาณแมลงวันในพื้นที่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา จากผู้ตอบแบบสอบถามในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูเรือ รวมจำนวน 517 ราย พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ปริมาณแมลงวันเท่าเดิม มากที่สุด จำนวน 179 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.62 รองลงมาเห็นว่า แมลงวันลดลง จำนวน 174 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.66 และเห็นว่า แมลงวันมากกว่าเดิม จำนวน 156 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.18 ขณะที่ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.54 ตามลำดับ

ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณแมลงวันในภาพรวม มีสัดส่วน ค่อนข้างใกล้เคียงกันทั้ง 3 ลักษณะ โดยกลุ่มที่เห็นว่าแมลงวันเท่าเดิมมีสัดส่วนสูงที่สุดเพียงเล็กน้อย ขณะที่ผู้ที่เห็นว่าแมลงวันลดลง มีสัดส่วนสูงกว่าผู้ที่เห็นว่าแมลงวันมากกว่าเดิม 3.48 ของจำนวนร้อยละ จึงยังไม่สามารถสะท้อนได้ว่าปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวันในภาพรวมลดลง

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 135 ราย โดยส่วนใหญ่เห็นว่า ปริมาณแมลงวัน มากกว่าเดิม จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาเห็นว่า แมลงวันลดลง จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.59 เท่าเดิม จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.19 และไม่ระบุข้อมูล จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.22 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าอำเภอนาแห้ว ยังมีสถานการณ์ที่ควรเฝ้าระวัง เนื่องจากกลุ่มที่รับรู้ว่ามีปริมาณแมลงวันเพิ่มขึ้นมีสัดส่วนสูงที่สุด

อำเภอด่านซ้าย มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 210 ราย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า ปริมาณแมลงวันเท่าเดิม จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.43 รองลงมาเห็นว่า แมลงวันลดลง จำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.47 มากกว่าเดิม จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.62 และไม่ระบุข้อมูล จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.48 ตามลำดับ สะท้อนว่า สถานการณ์ในอำเภอด่านซ้าย โดยรวมยังไม่มีเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

อำเภอภูเรือ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 172 ราย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า ปริมาณแมลงวันลดลง จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.37 รองลงมาเห็นว่า เท่าเดิม จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.72 มากกว่าเดิม จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.59 และไม่ระบุข้อมูล จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.32 ตามลำดับ โดยอำเภอภูเรือ เป็นอำเภอเดียว ที่มีความคิดเห็นว่า ปริมาณแมลงวันลดลง มีสัดส่วนสูงที่สุด ซึ่งสะท้อนแนวโน้มสถานการณ์ที่ดีกว่า 2 อำเภอ

เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 อำเภอ พบความแตกต่างของสถานการณ์ กล่าวคือ อำเภอภูเรือ มีสัดส่วนผู้เห็นว่า แผลงวันลดลงสูงสุด ร้อยละ 38.37 อำเภอนาแห้ว มีสัดส่วนผู้เห็นว่าแผลงวันมากกว่าเดิมสูงสุด ร้อยละ 40.00 และอำเภอด่านซ้าย มีสัดส่วนผู้เห็นว่าปริมาณแผลงวันเท่าเดิมสูงสุด ร้อยละ 41.43

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบจำนวนการแพร่กระจายของแผลงวัน เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	แผลงวันลดลง		เท่าเดิม		มากกว่าเดิม		ไม่ระบุข้อมูล		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
อำเภอนาแห้ว										
ประชาชนทั่วไป	11	8.15	7	5.19	15	11.11			33	24.45
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	5	3.7	4	2.96	3	2.22			12	8.88
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	10	7.41	9	6.67	19	14.08			38	28.16
เกษตรกร	18	13.33	14	10.37	17	12.59	3	2.22	52	38.51
รวม	44	32.59	34	25.19	54	40.00	3	2.22	135	100.00
อำเภอด่านซ้าย										
ประชาชนทั่วไป	26	12.38	32	15.24	25	11.91	1	0.48	84	40.01
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	7	3.33	10	4.76	7	3.33			24	11.42
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	19	9.05	25	11.91	19	9.05			63	30.01
เกษตรกร	12	5.71	20	9.52	7	3.33			39	18.56
รวม	64	30.47	87	41.43	58	27.62	1	0.48	210	100.00
อำเภอภูเรือ										
ประชาชนทั่วไป	9	5.23	21	12.21	18	10.47	2	1.16	50	29.07
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	22	12.79	16	9.3	12	6.98			50	29.07
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	6	3.49	5	2.91	10	5.81	1	0.58	22	12.79
เกษตรกร	29	16.86	16	9.3	4	2.33	1	0.58	50	29.07
รวม	66	38.37	58	33.72	44	25.59	4	2.32	172	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ										
ประชาชนทั่วไป	46	8.9	60	11.61	58	11.22	3	0.58	167	32.31
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	34	6.58	30	5.8	22	4.26	0	0	86	16.64
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	35	6.77	39	7.54	48	9.28	1	0.19	123	23.78
เกษตรกร	59	11.41	50	9.67	28	5.42	4	0.77	141	27.27
รวม	174	33.66	179	34.62	156	30.18	8	1.54	517	100.00

3.2 ช่วงเวลาที่มีการแพร่กระจายของแมลงวันมากที่สุด

ผลการสำรวจช่วงเวลาที่มีการแพร่กระจายของแมลงวันมากที่สุดในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอคำม่อ และอำเภอภูเรือ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ พบว่า ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอมีการเลือกช่วงเวลา รวมจำนวน 886 ครั้ง โดยช่วงที่มีการแพร่กระจายของแมลงวันมากที่สุดอยู่ในช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน ในเดือนเมษายน มีจำนวนการเลือกสูงที่สุด จำนวน 194 ครั้ง รองลงมา ได้แก่ เดือนพฤษภาคม จำนวน 189 ครั้ง เดือนมิถุนายน จำนวน 153 ครั้ง และเดือนมีนาคม จำนวน 117 ครั้ง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีการเลือกช่วงเวลา รวมจำนวน 238 ครั้ง โดยช่วงที่มีการแพร่กระจายของแมลงวันมากที่สุดในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ในเดือนเมษายน มีจำนวนการเลือกสูงที่สุด จำนวน 65 ครั้ง รองลงมา ได้แก่ เดือนมีนาคม จำนวน 58 ครั้ง และเดือนพฤษภาคม 49 ครั้ง ตามลำดับ

อำเภอคำม่อ มีการเลือกช่วงเวลา รวม จำนวน 354 ครั้ง โดยช่วงที่มีการแพร่กระจายของแมลงวันมากที่สุดอยู่ในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน ในเดือนพฤษภาคม จำนวน 83 ครั้ง รองลงมา ได้แก่ เดือนมิถุนายน 80 ครั้ง เดือนเมษายน 60 ครั้ง ตามลำดับ

อำเภอภูเรือ มีการเลือกช่วงเวลา รวมจำนวน 294 ครั้ง โดยช่วงที่มีการแพร่กระจายของแมลงวันมากที่สุดอยู่ในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน ในเดือนเมษายน จำนวน 69 ครั้ง รองลงมา ได้แก่ เดือนพฤษภาคม 57 ครั้ง เดือนมิถุนายน 44 ครั้ง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา ตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ พบว่า กลุ่มเกษตรกรมีจำนวนการเลือกช่วงเวลามากที่สุด รวม 270 ครั้ง รองลงมา ได้แก่ ประชาชนทั่วไป 247 ครั้ง เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น 244 ครั้ง และผู้ประกอบการ/ร้านค้า 125 ครั้ง โดยความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ส่วนใหญ่ระบุช่วง เดือนมีนาคม-มิถุนายน เป็นช่วงที่มีการแพร่กระจายของแมลงวันในระดับสูง ดังนั้น การกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมควรดำเนินการเชิงรุก ควรดำเนินการก่อนเข้าสู่ช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน โดยเฉพาะการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน และการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ และการติดตามเฝ้าระวัง เพื่อควบคุมปริมาณแมลงวันก่อนเข้าสู่ช่วงที่มีการแพร่กระจายสูงสุด

ตารางที่ 6 ช่วงเวลาที่มีการแพร่กระจายของแมลงวันมากที่สุด

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนความถี่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกช่วงเวลาที่มีการแพร่กระจายของแมลงวัน												รวม
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
อำเภอหนาหัว													
ประชาชนทั่วไป			16	18	13	8	5	4	1				65
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า			3	7	7	5	4						26
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น			21	12	12	4	4	5	2	1			61
เกษตรกร			18	28	17	12	7	3	1				86
รวม			58	65	49	29	20	12	4	1			238
อำเภอด่านซ้าย													
ประชาชนทั่วไป			8	10	21	18	4	6	6	5			78
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า			2	11	9	11	6	2	1				42
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	9	10	16	32	32	24	9	2	1	1			136
เกษตรกร			1	7	21	27	19	16	3	2	1	1	98
รวม	9	10	27	60	83	80	38	26	11	8	1	1	354
อำเภอภูเรือ													
ประชาชนทั่วไป	1	1	16	30	20	11	8	6	4	3	2	2	104
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	2		7	9	9	8	6	7	3	2	2	2	57
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น			1	7	10	11	6	6	4	2			47
เกษตรกร		1	8	23	18	14	6	5	5	3	2	1	86
รวม	3	2	32	69	57	44	26	24	16	10	6	5	294
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ													
ประชาชนทั่วไป	1	1	40	58	54	37	17	16	11	8	2	2	247
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	2		12	27	25	24	16	9	4	2	2	2	125
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	9	10	38	51	54	39	19	13	7	4			244
เกษตรกร		1	27	58	56	53	32	24	9	5	3	2	270
รวม	12	12	117	194	189	153	84	62	31	19	7	6	886

หมายเหตุ : จำนวน คือ ความถี่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก โดยสามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

3.3 ปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวันมีผลกระทบมากนักน้อยเพียงใด

3.3.1 ระดับผลกระทบของการแพร่กระจายของแมลงวัน

ผลการวิเคราะห์ระดับผลกระทบจากการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูเรือ จากผู้ตอบแบบสอบถาม รวมจำนวน 517 ราย พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า การแพร่กระจายของแมลงวันมีผลกระทบ จำนวน 310 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.96 รองลงมา เห็นว่า มีผลกระทบอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน 154 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.79 เห็นว่า และไม่มีผลกระทบ จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.19 ส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.06 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 135 ราย โดยส่วนใหญ่ เห็นว่าการแพร่กระจายของแมลงวัน มีผลกระทบ จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.96 รองลงมา เห็นว่า มีผลกระทบอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.49 และไม่มีผลกระทบ จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.89 ส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.66 ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอนาแห้ว มีสัดส่วนผู้ที่เห็นว่า ปัญหาแมลงวันมีผลกระทบ สูงที่สุดใน 3 อำเภอ

อำเภอด่านซ้าย มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 210 ราย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า มีผลกระทบ จำนวน 127 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.48 รองลงมา เห็นว่า มีผลกระทบอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 และไม่มีผลกระทบ จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.33 ส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.86 ตามลำดับ

อำเภอภูเรือ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 172 ราย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า มีผลกระทบ จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.98 รองลงมา เห็นว่า มีผลกระทบอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.98 และไม่มีผลกระทบ จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.55 ส่วนที่เหลือ ไม่ระบุข้อมูล จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.49 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระดับผลกระทบระหว่าง 3 อำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีสัดส่วนผู้เห็นว่าได้รับผลกระทบสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 62.96 รองลงมา คือ อำเภอด่านซ้าย ร้อยละ 60.48 และอำเภอภูเรือ ร้อยละ 56.98 ตามลำดับ โดยทั้ง 3 อำเภอ มีสัดส่วนผู้เห็นว่าได้รับผลกระทบเกินกว่าร้อยละ 50

เมื่อพิจารณา ตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไป มีผู้ระบุว่า มีผลกระทบ จำนวน 111 ราย รองลงมา ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 79 ราย เกษตรกร จำนวน 76 ราย และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 44 ราย

ตารางที่ 7 ระดับผลกระทบของการแพร่กระจายของแมลงวัน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	มีผลกระทบ		ยอมรับได้		ไม่มีผลกระทบ		ไม่ระบุข้อมูล		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
อำเภอหนองบัว										
ประชาชนทั่วไป	21	15.56	6	4.44	3	2.22	3	2.22	33	24.44
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	6	4.44	4	2.97			2	1.48	12	8.89
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	27	20.00	5	3.71	5	3.71	1	0.74	38	28.16
เกษตรกร	31	22.96	14	10.37	4	2.96	3	2.22	52	38.51
รวม	85	62.96	29	21.49	12	8.89	9	6.66	135	100.00
อำเภอด่านซ้าย										
ประชาชนทั่วไป	55	26.19	21	10.00	3	1.42	5	2.38	84	39.99
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	11	5.24	12	5.71	1	0.48			24	11.43
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	38	18.10	22	10.48	2	0.95	1	0.48	63	30.01
เกษตรกร	23	10.95	15	7.14	1	0.48			39	18.57
รวม	127	60.48	70	33.33	7	3.33	6	2.86	210	100.00
อำเภอภูเรือ										
ประชาชนทั่วไป	35	20.35	12	6.98	2	1.16	1	0.58	50	29.07
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	27	15.70	17	9.88	1	0.58	5	2.91	50	29.07
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	14	8.14	8	4.65					22	12.79
เกษตรกร	22	12.79	18	10.47	10	5.81			50	29.07
รวม	98	56.98	55	31.98	13	7.55	6	3.49	172	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ										
ประชาชนทั่วไป	111	21.47	39	7.55	8	1.55	9	1.74	167	32.31
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	44	8.51	33	6.38	2	0.39	7	1.35	86	16.63
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	79	15.28	35	6.77	7	1.35	2	0.39	123	23.79
เกษตรกร	76	14.70	47	9.09	15	2.90	3	0.58	141	27.27
รวม	310	59.96	154	29.79	32	6.19	21	4.06	517	100.00

3.3.2 ลักษณะของผลกระทบที่มีต่อการแพร่กระจายของแมลงวัน

ผลการวิเคราะห์ลักษณะของผลกระทบจากการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูเรือ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ พบว่า ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ มีการเลือกประเภทผลกระทบ รวมจำนวน 1,241 ครั้ง โดยผลกระทบที่ได้รับการเลือกมากที่สุด คือ ด้านสุขอนามัย ร่างกาย และโรคทางเดินอาหาร จำนวน 419 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.76 รองลงมา ได้แก่ ด้านการใช้ชีวิตประจำวัน รบกวนการพักผ่อน จำนวน 367 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 29.57 ด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและการค้า จำนวน 233 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.78 และด้านผลผลิตทางการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ จำนวน 222 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.89 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาการแพร่กระจายของแมลงวันส่งผลกระทบในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านสุขอนามัย ร่างกาย และโรคทางเดินอาหาร และด้านการใช้ชีวิตประจำวัน รบกวนการพักผ่อน

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีการเลือกผลกระทบ รวมจำนวน 343 ครั้ง โดยผลกระทบด้านสุขอนามัย ร่างกาย และโรคทางเดินอาหาร มีจำนวนสูงสุด จำนวน 117 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.11 รองลงมา ได้แก่ ด้านการใช้ชีวิตประจำวัน รบกวนการพักผ่อน จำนวน 98 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.57 ด้านผลผลิตทางการเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ จำนวน 72 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.99 และด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและการค้า จำนวน 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.33 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามในอำเภอนาแห้ว ให้ความสำคัญกับผลกระทบด้านสุขอนามัย ร่างกาย มากที่สุด ขณะเดียวกัน ผลกระทบต่อด้านผลผลิตเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ ก็มีสัดส่วนค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับผลกระทบด้านอื่น

อำเภอด่านซ้าย มีการเลือกผลกระทบ รวมจำนวน 451 ครั้ง โดยผลกระทบด้านสุขอนามัย ร่างกาย และโรคทางเดินอาหาร มีจำนวนสูงสุด จำนวน 162 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.92 รองลงมา คือ ด้านการใช้ชีวิตประจำวัน รบกวนการพักผ่อน จำนวน 137 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.38 ด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและการค้า จำนวน 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.30 และด้านผลผลิตเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ จำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.40 ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอด่านซ้ายมีสัดส่วนผลกระทบด้านสุขอนามัย ร่างกาย และโรคทางเดินอาหาร สูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับอีก 2 อำเภอ

อำเภอภูเรือ มีการเลือกผลกระทบ รวมจำนวน 447 ครั้ง พบว่า ผลกระทบด้านสุขอนามัย ร่างกาย และโรคทางเดินอาหาร มีจำนวนสูงสุด จำนวน 140 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.32 รองลงมา ได้แก่ ด้านการใช้ชีวิตประจำวัน รบกวนการพักผ่อน จำนวน 132 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.53 ด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและการค้า จำนวน 99 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.15 และด้านผลผลิตเกษตรและการเลี้ยงสัตว์ จำนวน 76 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.00 ตามลำดับ โดยข้อสังเกตสำคัญ คือ อำเภอภูเรือมีสัดส่วนผลกระทบด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและการค้า สูงที่สุดใน 3 อำเภอ

เมื่อพิจารณา ตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ พบว่า ประชาชนทั่วไป มีการเลือกผลกระทบ รวมจำนวน 394 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.75 ของการเลือกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เกษตรกร จำนวน 333 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.83 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 327 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.35 และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 187 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.07 ตามลำดับ ทั้งนี้ ทุกกลุ่มมีการเลือกผลกระทบด้านสุขอนามัย ร่างกาย และโรคทางเดินอาหารในระดับสูง โดยประชาชนทั่วไป เลือกด้านสุขอนามัย ร่างกาย และโรคทางเดินอาหาร จำนวน 141 ครั้ง ผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 65 ครั้ง เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 107 ครั้ง และเกษตรกร จำนวน 106 ครั้ง

ตารางที่ 8 ลักษณะของผลกระทบที่มีต่อการแพร่กระจายของแมลงวัน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	ผลผลิตเกษตร		สุขอนามัย		ชีวิตประจำวัน		ภาพลักษณ์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อำเภอหนาหัว										
ประชาชนทั่วไป	20	5.83	28	8.16	24	6.99	16	4.67	88	25.65
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	8	2.33	11	3.21	9	2.63	1	0.29	29	8.46
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	18	5.25	32	9.33	28	8.16	18	5.25	96	27.99
เกษตรกร	26	7.58	46	13.41	37	10.79	21	6.12	130	37.90
รวม	72	20.99	117	34.11	98	28.57	56	16.33	343	100.00
อำเภอด่านซ้าย										
ประชาชนทั่วไป	24	5.32	67	14.86	48	10.64	16	3.55	155	34.37
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	9	1.99	16	3.55	15	3.33	9	1.99	49	10.86
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	22	4.88	53	11.75	46	10.20	38	8.43	159	35.26
เกษตรกร	19	4.21	26	5.76	28	6.21	15	3.33	88	19.51
รวม	74	16.40	162	35.92	137	30.38	78	17.30	451	100.00
อำเภอภูเรือ										
ประชาชนทั่วไป	32	7.16	46	10.29	44	9.84	29	6.49	151	33.78
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	17	3.80	38	8.50	31	6.94	23	5.15	109	24.39
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	9	2.01	22	4.92	21	4.70	20	4.47	72	16.10
เกษตรกร	18	4.03	34	7.61	36	8.05	27	6.04	115	25.73
รวม	76	17.00	140	31.32	132	29.53	99	22.15	447	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ										
ประชาชนทั่วไป	76	6.12	141	11.36	116	9.35	61	4.92	394	31.75
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	34	2.74	65	5.24	55	4.43	33	2.66	187	15.07
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	49	3.95	107	8.62	95	7.66	76	6.12	327	26.35
เกษตรกร	63	5.08	106	8.54	101	8.13	63	5.08	333	26.83
รวม	222	17.89	419	33.76	367	29.57	233	18.78	1,241	100.00

หมายเหตุ : จำนวน คือ ความถี่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก โดยสามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

ส่วนที่ 4 : สาเหตุ แนวทางแก้ไข และการมีส่วนร่วม

การนำเสนอผลการสำรวจข้อมูลความคิดเห็นในส่วนนี้ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสาเหตุสำคัญที่เป็นต้นเหตุของการแพร่กระจายของแมลงวัน ข้อเสนอมาตรการที่จะดำเนินการเพื่อให้เกิดผลในการลดการแพร่กระจายของแมลงวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อลดปัญหาและป้องกันการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่

4.1 สาเหตุสำคัญที่เป็นต้นเหตุของการแพร่กระจายของแมลงวัน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุสำคัญที่เป็นต้นเหตุของการแพร่กระจายของแมลงวัน ในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูเรือ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ พบว่า ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ มีการเลือกสาเหตุที่สำคัญที่เป็นเหตุของการแพร่กระจายของแมลงวัน รวมจำนวน 1,282 ครั้ง โดยสาเหตุที่ได้รับการเลือกมากที่สุด คือ ขยะเปียกและเศษอาหารในชุมชนหรือในครัวเรือน จำนวน 392 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.58 รองลงมา ได้แก่ การใช้มูลสัตว์หรือปุ๋ยคอกในแปลงเกษตรกรรม ที่มีการจัดการไม่ถูกวิธี จำนวน 373 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.10 การเลี้ยงสัตว์และการจัดการมูลสัตว์ในคอกสัตว์ไม่เหมาะสม จำนวน 296 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.09 และสภาพอากาศและแหล่งเพาะพันธุ์ตามธรรมชาติในพื้นที่ จำนวน 221 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.23 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอินทรีย์ โดยเฉพาะขยะเปียกและเศษอาหารในชุมชนหรือในครัวเรือน และการใช้มูลสัตว์หรือปุ๋ยคอกในแปลงเกษตรกรรม เป็นสาเหตุสำคัญที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เอื้อต่อการเพิ่มจำนวนและการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีการเลือกสาเหตุที่สำคัญที่เป็นเหตุของการแพร่กระจายของแมลงวัน รวมจำนวน 342 ครั้ง โดยสาเหตุที่ได้รับการเลือกมากที่สุด คือ ขยะเปียกและเศษอาหารในชุมชนหรือในครัวเรือน จำนวน 114 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.34 รองลงมา ได้แก่ การใช้มูลสัตว์หรือปุ๋ยคอกในแปลงเกษตรกรรม ที่มีการจัดการไม่ถูกวิธี จำนวน 81 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.68 การเลี้ยงสัตว์และการจัดการมูลสัตว์ในคอกสัตว์ไม่เหมาะสม จำนวน 77 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.51 และสภาพอากาศและแหล่งเพาะพันธุ์ตามธรรมชาติในพื้นที่ จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.47 ตามลำดับ

อำเภอด่านซ้าย มีการเลือกสาเหตุที่สำคัญที่เป็นเหตุของการแพร่กระจายของแมลงวัน รวมจำนวน 495 ครั้ง พบว่า สาเหตุที่ได้รับการเลือกมากที่สุด คือ การใช้มูลสัตว์หรือปุ๋ยคอกในแปลงเกษตรกรรม ที่มีการจัดการไม่ถูกวิธี จำนวน 156 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.52 รองลงมา คือ ขยะเปียกและเศษอาหารในชุมชนหรือในครัวเรือน จำนวน 153 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.91 การเลี้ยงสัตว์และการจัดการมูลสัตว์ในคอกสัตว์ไม่เหมาะสม จำนวน 108 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.82 และสภาพอากาศและแหล่งเพาะพันธุ์ตามธรรมชาติในพื้นที่ จำนวน 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.75 ตามลำดับ โดยการการใช้มูลสัตว์หรือปุ๋ยคอกในแปลงเกษตรกรรม ที่มีการจัดการไม่ถูกวิธี และขยะเปียกและเศษอาหารในชุมชนหรือในครัวเรือน มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าทั้งสองปัจจัยเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการจัดการควบคู่กัน ในพื้นที่อำเภอด่านซ้าย

อำเภอภูเรือ มีการเลือกสาเหตุที่สำคัญที่เป็นเหตุของการแพร่กระจายของแมลงวัน รวมจำนวน 445 ครั้ง พบว่า สาเหตุที่ได้รับการเลือกมากที่สุด คือ การใช้มูลสัตว์หรือปุ๋ยคอกในแปลงเกษตรกรรม ที่มีการจัดการไม่ถูกวิธี จำนวน 136 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.56 รองลงมา ได้แก่ ขยะเปียกและเศษอาหารในชุมชนหรือในครัวเรือน จำนวน 125 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.09 การเลี้ยงสัตว์และการจัดการมูลสัตว์ในคอกสัตว์ไม่เหมาะสม จำนวน 111 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.95 และสภาพอากาศและแหล่งเพาะพันธุ์ตามธรรมชาติในพื้นที่ จำนวน 73 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.40 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบ ทั้ง 3 อำเภอ พบว่า สาเหตุสำคัญมีความแตกต่างกันตามบริบทพื้นที่ กล่าวคือ อำเภอนาแห้ว ระบุขยะเปียกและเศษอาหารในชุมชนหรือในครัวเรือน เป็นสาเหตุสำคัญที่สุด ขณะที่อำเภอด่านซ้าย และ อำเภอภูเรือ ระบุการใช้มูลสัตว์หรือปุ๋ยคอกในแปลงเกษตรกรรม ที่มีการจัดการไม่ถูกวิธี เป็นสาเหตุสำคัญที่สุด

เมื่อพิจารณา ตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ พบว่า ประชาชนทั่วไป การเลือกสาเหตุที่สำคัญที่เป็นเหตุของการแพร่กระจายของแมลงวัน รวมจำนวน มี 401 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.28 รองลงมา ได้แก่ เกษตรกร จำนวน 373 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.10 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 335 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.13 และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 173 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.49 ตามลำดับ โดยความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มโดยรวม ชี้ไปที่ขยะเปียกและเศษอาหารในชุมชนหรือในครัวเรือน และ การใช้มูลสัตว์หรือปุ๋ยคอกในแปลงเกษตรกรรม ที่มีการจัดการไม่ถูกวิธี เป็นปัจจัยสำคัญของปัญหา

ตารางที่ 9 สาเหตุสำคัญที่เป็นต้นเหตุของการแพร่กระจายของแมลงวัน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	การเลี้ยงสัตว์		การใช้ปุ๋ยคอก		ขยะเปียก		สภาพอากาศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อำเภอหนาหัว										
ประชาชนทั่วไป	19	5.56	24	7.02	29	8.48	17	4.97	89	26.03
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	2	0.58	6	1.75	12	3.51	7	2.05	27	7.89
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	25	7.31	25	7.31	32	9.36	15	4.39	97	28.37
เกษตรกร	31	9.06	26	7.60	41	11.99	31	9.06	129	37.71
รวม	77	22.51	81	23.68	114	33.34	70	20.47	342	100.00
อำเภอด่านซ้าย										
ประชาชนทั่วไป	34	6.87	53	10.71	52	10.51	21	4.24	160	32.33
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	12	2.42	14	2.83	15	3.03	12	2.42	53	10.7
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	33	6.67	53	10.71	57	11.51	32	6.46	175	35.35
เกษตรกร	29	5.86	36	7.27	29	5.86	13	2.63	107	21.62
รวม	108	21.82	156	31.52	153	30.91	78	15.75	495	100.00
อำเภอภูเรือ										
ประชาชนทั่วไป	34	7.64	49	11.01	44	9.89	25	5.62	152	34.16
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	26	5.84	28	6.29	25	5.62	14	3.14	93	20.89
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	20	4.50	18	4.05	17	3.82	8	1.80	63	14.17
เกษตรกร	31	6.97	41	9.21	39	8.76	26	5.84	137	30.78
รวม	111	24.95	136	30.56	125	28.09	73	16.40	445	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ										
ประชาชนทั่วไป	87	6.79	126	9.83	125	9.75	63	4.91	401	31.28
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	40	3.12	48	3.74	52	4.06	33	2.57	173	13.49
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	78	6.08	96	7.49	106	8.27	55	4.29	335	26.13
เกษตรกร	91	7.1	103	8.04	109	8.50	70	5.46	373	29.10
รวม	296	23.09	373	29.10	392	30.58	221	17.23	1,282	100.00

หมายเหตุ : จำนวน คือ ความถี่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก โดยสามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2 มาตรการสำคัญที่จะสามารถลดการแพร่กระจายของแมลงวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการสำคัญที่สามารถลดการแพร่กระจายของแมลงวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูเรือ โดยผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ พบว่า ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ มีการเลือกมาตรการ รวมจำนวน 1,208 ครั้ง โดยมาตรการที่ได้รับการเลือกมากที่สุด คือ การรณรงค์ขอความร่วมมือในการช่วยกันป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน จำนวน 388 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.12 รองลงมา ได้แก่ ภาครัฐควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย/เศษอาหารในชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอ จำนวน 322 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.66 การสนับสนุนวัสดุการเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการปรับปรุงวิธีการใช้ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 256 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.19 และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มีการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและจัดการแพร่กระจายของแมลงวัน จำนวน 242 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.03 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับมาตรการเชิงป้องกันและการสร้างความร่วมมือ โดยเฉพาะการรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจ ควบคู่กับการจัดการขยะซึ่งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สำคัญของแมลงวัน

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีการเลือกมาตรการ รวมจำนวน 332 ครั้ง โดยมาตรการที่ได้รับการเลือกมากที่สุด คือ การรณรงค์ขอความร่วมมือในการช่วยกันป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน จำนวน 106 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.92 รองลงมา ได้แก่ ภาครัฐควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย/เศษอาหารในชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอ จำนวน 96 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.91 การสนับสนุนวัสดุการเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการปรับปรุงวิธีการใช้ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 81 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.42 และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มีการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและจัดการแพร่กระจายของแมลงวัน จำนวน 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.75 ตามลำดับ

อำเภอด่านซ้าย มีการเลือกมาตรการ รวมจำนวน 463 ครั้ง พบว่า การรณรงค์ขอความร่วมมือในการช่วยกันป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน ได้รับการเลือกมากที่สุด จำนวน 149 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.18 รองลงมา คือ ภาครัฐควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย/เศษอาหารในชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอ จำนวน 127 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.43 การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มีการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและจัดการแพร่กระจายของแมลงวัน จำนวน 94 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.30 และการสนับสนุนวัสดุการเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการปรับปรุงวิธีการใช้ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 93 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.09 ตามลำดับ

อำเภอภูเรือ มีการเลือกมาตรการ รวมจำนวน 413 ครั้ง พบว่า การรณรงค์ขอความร่วมมือในการช่วยกันป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน ได้รับการเลือกมากที่สุด จำนวน 133 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.20 รองลงมา คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มีการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและจัดการแพร่กระจายของแมลงวัน จำนวน 99 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.97 และภาครัฐควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย/เศษอาหารในชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและเพียงพอ จำนวน 99 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.97 ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากัน และการสนับสนุนวัสดุการเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการปรับปรุงวิธีการใช้ปุ๋ยคอกหรือมูลสัตว์ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 82 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.86 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบ ทั้ง 3 อำเภอ พบว่า มีความคิดเห็นสอดคล้องกันอย่างชัดเจนว่า การรณรงค์ขอความร่วมมือในการช่วยกันป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน เป็นมาตรการสำคัญอันดับแรก โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกันมาก คือ อำเภอนาแห้ว ร้อยละ 31.92 อำเภอด่านซ้าย ร้อยละ 32.18 และอำเภอภูเรือ ร้อยละ 32.20 แสดงให้เห็นถึงความต้องการให้มีการสื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณา ตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ พบว่า กลุ่มประชาชนทั่วไป มีการเลือกมาตรการ รวมครั้ง 362 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.96 รองลงมา คือ เกษตรกร จำนวน 358 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.64 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 324 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.82 และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 164 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.58 ตามลำดับ โดยในภาพรวมทุกกลุ่มให้ความสำคัญกับการรณรงค์ขอความร่วมมือในการช่วยกันป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน ในระดับสูง สะท้อนถึงความเห็นร่วมกันว่าการสร้างความตระหนัก และความร่วมมือของทุกภาคส่วนเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 10 มาตรการสำคัญที่สามารถลดการแพร่กระจายของแมลงวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	รณรงค์		บังคับใช้กฎหมาย		จัดเก็บขยะ		สนับสนุนเกษตรกร		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อำเภอนาแห้ว										
ประชาชนทั่วไป	28	8.43	12	3.61	26	7.83	21	6.34	87	26.21
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	9	2.71			10	3.01	8	2.41	27	8.13
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	28	8.43	18	5.42	26	7.83	22	6.63	94	28.31
เกษตรกร	41	12.35	19	5.72	34	10.24	30	9.04	124	37.35
รวม	106	31.92	49	14.75	96	28.91	81	24.42	332	100.00
อำเภอด่านซ้าย										
ประชาชนทั่วไป	52	11.23	21	4.54	37	7.99	25	5.40	135	29.16
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	18	3.89	11	2.38	13	2.81	12	2.59	54	11.67
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	45	9.72	37	7.99	48	10.37	40	8.64	170	36.72
เกษตรกร	34	7.34	25	5.39	29	6.26	16	3.46	104	22.45
รวม	149	32.18	94	20.30	127	27.43	93	20.09	463	100.00
อำเภอภูเรือ										
ประชาชนทั่วไป	43	10.41	37	8.96	33	7.99	27	6.54	140	33.90
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	33	7.99	15	3.63	19	4.6	16	3.87	83	20.09
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	14	3.39	17	4.12	14	3.39	15	3.63	60	14.53
เกษตรกร	43	10.41	30	7.26	33	7.99	24	5.82	130	31.48
รวม	133	32.20	99	23.97	99	23.97	82	19.86	413	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ										
ประชาชนทั่วไป	123	10.18	70	5.79	96	7.95	73	6.04	362	29.96
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	60	4.97	26	2.15	42	3.48	36	2.98	164	13.58
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	87	7.2	72	5.96	88	7.28	77	6.38	324	26.82
เกษตรกร	118	9.77	74	6.13	96	7.95	70	5.79	358	29.64
รวม	388	32.12	242	20.03	322	26.66	256	21.19	1,208	100.00

หมายเหตุ : จำนวน คือ ความถี่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก โดยสามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน

4.3.1 การได้เคยมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวันในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูเรือ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 517 ราย พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เคยมีส่วนร่วม ในการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน จำนวน 393 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.01 ขณะที่ไม่เคยมีส่วนร่วม จำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.54 และไม่ระบุข้อมูล จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.45 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาแมลงวันในพื้นที่

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 135 ราย เคยมีส่วนร่วม จำนวน 109 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.74 ไม่เคยมีส่วนร่วม จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.56 และไม่ระบุข้อมูล จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.70

อำเภอด่านซ้าย มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 210 ราย พบว่า เคยมีส่วนร่วม จำนวน 134 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.80 ไม่เคยมีส่วนร่วม จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.86 และไม่ระบุข้อมูล จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.34 โดยอำเภอด่านซ้ายมีสัดส่วนผู้เคยมีส่วนร่วม ต่ำที่สุดใน 3 อำเภอ และมีสัดส่วนผู้ไม่เคยมีส่วนร่วมสูงที่สุด

อำเภอภูเรือ มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 172 ราย พบว่า เคยมีส่วนร่วม จำนวน 150 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.22 ไม่เคยมีส่วนร่วม จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.39 และไม่ระบุข้อมูล จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.39 โดยอำเภอภูเรือมีสัดส่วนผู้เคยมีส่วนร่วม สูงที่สุดใน 3 อำเภอ แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาแมลงวันในพื้นที่อย่างมาก

เมื่อเปรียบเทียบ ทั้ง 3 อำเภอ พบว่า อำเภอภูเรือ มีสัดส่วนผู้เคยมีส่วนร่วมสูงที่สุด ร้อยละ 87.22 รองลงมา คือ อำเภอนาแห้ว ร้อยละ 80.74 และอำเภอด่านซ้าย ร้อยละ 63.80 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณา ตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ พบว่า ประชาชนทั่วไปเคยมีส่วนร่วม จำนวน 117 ราย เกษตรกร จำนวน 112 ราย เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 100 ราย และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 64 ราย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากจำนวนผู้ตอบของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน หากคำนวณสัดส่วนภายในแต่ละกลุ่ม จะพบว่า ผู้ประกอบการ/ร้านค้า มีส่วนร่วม 64 จากทั้งหมดจำนวน 86 ราย หรือประมาณร้อยละ 74.42 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น 100 จากทั้งหมดจำนวน 123 ราย หรือร้อยละ 81.30 เกษตรกร 112 จากทั้งหมดจำนวน 141 ราย หรือร้อยละ 79.43 และประชาชนทั่วไป 117 จากทั้งหมดจำนวน 167 ราย หรือร้อยละ 70.06 แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมเกิดขึ้นในทุกกลุ่ม โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น และเกษตรกรมีสัดส่วนการมีส่วนร่วมค่อนข้างสูง

ตารางที่ 11 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	มีส่วนร่วม		ไม่เคย		ไม่ระบุข้อมูล		รวม	
	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ	ราย	ร้อยละ
อำเภอนาแห้ว								
ประชาชนทั่วไป	26	19.26	6	4.44	1	0.74	33	24.44
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	8	5.93	4	2.97			12	8.9
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	31	22.96	6	4.44	1	0.74	38	28.14
เกษตรกร	44	32.59	5	3.71	3	2.22	52	38.52
รวม	109	80.74	21	15.56	5	3.70	135	100.00
อำเภอด่านซ้าย								
ประชาชนทั่วไป	47	22.38	32	15.24	5	2.38	84	40.00
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	17	8.09	7	3.34			24	11.43
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	50	23.81	12	5.71	1	0.48	63	30.00
เกษตรกร	20	9.52	18	8.57	1	0.48	39	18.57
รวม	134	63.80	69	32.86	7	3.34	210	100.00
อำเภอภูเรือ								
ประชาชนทั่วไป	44	25.58	6	3.49			50	29.07
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	39	22.68	1	0.58	10	5.81	50	29.07
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	19	11.05	3	1.74			22	12.79
เกษตรกร	48	27.91	1	0.58	1	0.58	50	29.07
รวม	150	87.22	11	6.39	11	6.39	172	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ								
ประชาชนทั่วไป	117	22.63	44	8.51	6	1.16	167	32.30
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	64	12.38	12	2.32	10	1.93	86	16.63
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	100	19.34	21	4.06	2	0.39	123	23.79
เกษตรกร	112	21.66	24	4.65	5	0.97	141	27.28
รวม	393	76.01	101	19.54	23	4.45	517	100.00

4.3.2 ลักษณะกิจกรรม ที่ได้เคยมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน

ผลการวิเคราะห์ลักษณะกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามเคยมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของแมลงวัน ในพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย และอำเภอภูเรือ โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ พบว่า ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ มีการเลือกกิจกรรม รวมจำนวน 748 ครั้ง โดยกิจกรรมที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การคัดแยกและกำจัดขยะมูลฝอย/เศษอาหารอย่างถูกวิธี จำนวน 315 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.11 รองลงมา ได้แก่ การปรับปรุงการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยมูลสัตว์ในแปลงเกษตร ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 136 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.18 การเข้าร่วมประชุม วางแผน หรือกิจกรรมทำความสะอาดของหมู่บ้าน จำนวน 134 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.91 การจัดการคอกสัตว์และการจัดการมูลสัตว์ในคอกเลี้ยงสัตว์ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 118 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.78 และการแจ้งเบาะแสหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ เมื่อพบแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 45 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.02 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ เป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่สามารถดำเนินการได้ในระดับครัวเรือนและชุมชน โดยเฉพาะการคัดแยกและจัดการขยะ

เมื่อพิจารณา รายอำเภอ พบว่า อำเภอนาแห้ว มีการเลือกกิจกรรม รวมจำนวน 182 ครั้ง โดยกิจกรรมที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การคัดแยกและกำจัดขยะมูลฝอย/เศษอาหารอย่างถูกวิธี จำนวน 101 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.50 รองลงมา ได้แก่ การจัดการคอกสัตว์และการจัดการมูลสัตว์ในคอกเลี้ยงสัตว์ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.49 การเข้าร่วมประชุม วางแผน หรือกิจกรรมทำความสะอาดของหมู่บ้าน จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.18 การปรับปรุงการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยมูลสัตว์ในแปลงเกษตร ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.53 และการแจ้งเบาะแสหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ เมื่อพบแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.30 ตามลำดับ

อำเภอด่านซ้าย มีการเลือกกิจกรรม รวมจำนวน 227 ครั้ง พบว่า กิจกรรมที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การคัดแยกและกำจัดขยะมูลฝอย/เศษอาหารอย่างถูกวิธี จำนวน 104 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.82 รองลงมา ได้แก่ การเข้าร่วมประชุม วางแผน หรือกิจกรรมทำความสะอาดของหมู่บ้าน จำนวน 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.51 การปรับปรุงการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยมูลสัตว์ในแปลงเกษตร ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 36 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.85 การจัดการคอกสัตว์และการจัดการมูลสัตว์ในคอกเลี้ยงสัตว์ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.54 และการแจ้งเบาะแสหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ เมื่อพบแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.28 ตามลำดับ

อำเภอภูเรือ มีการเลือกกิจกรรม รวมจำนวน 339 ครั้ง โดยกิจกรรมที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การคัดแยกและกำจัดขยะมูลฝอย/เศษอาหารอย่างถูกวิธี จำนวน 110 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.45 รองลงมา ได้แก่ การปรับปรุงการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยมูลสัตว์ในแปลงเกษตร ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 79 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.30 การเข้าร่วมประชุม วางแผน หรือกิจกรรมทำความสะอาดของหมู่บ้าน จำนวน 68 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.06 การจัดการคอกสัตว์และการจัดการมูลสัตว์ในคอกเลี้ยงสัตว์ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 55 ครั้ง คิดเป็น

ร้อยละ 16.22 และการแจ้งเบาะแสหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ เมื่อพบแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จำนวน 27 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.97 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบ ทั้ง 3 อำเภอ พบว่า การคัดแยกและกำจัดขยะมูลฝอย/เศษอาหารอย่างถูกวิธี เป็นกิจกรรมที่มีผู้เข้าร่วมมากที่สุดในทุกพื้นที่ แต่มีสัดส่วนแตกต่างกัน โดยอำเภอนาแห้วมีสัดส่วนสูงที่สุด ร้อยละ 55.50 รองลงมา คือ อำเภอด่านซ้าย ร้อยละ 45.82 และอำเภอภูเรือ ร้อยละ 32.45

เมื่อพิจารณา ตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม ทั้ง 3 อำเภอ พบว่า เกษตรกรมีจำนวนการเลือก กิจกรรมรวมสูงที่สุด จำนวน 258 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.49 รองลงมา ได้แก่ ประชาชนทั่วไป จำนวน 192 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.67 เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น จำนวน 174 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.26 และผู้ประกอบการ/ร้านค้า จำนวน 124 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ลักษณะกิจกรรม ที่ได้เคยมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจาย

ของแมลงวัน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	คัดแยกขยะ		จัดการคอกสัตว์		ปรับปรุงการใช้ปุ๋ย		เข้าร่วมประชุม		แจ้งเบาะแส		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อำเภอนาแห้ว												
ประชาชนทั่วไป	24	13.19	7	3.85	6	3.29	1	0.55	2	1.10	40	21.98
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	7	3.85	3	1.65	2	1.10	1	0.55			13	7.15
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	30	16.48	8	4.39	4	2.19	8	4.39	1	0.55	51	28.00
เกษตรกร	40	21.98	12	6.60	9	4.95	14	7.69	3	1.65	78	42.87
รวม	101	55.50	30	16.49	21	11.53	24	13.18	6	3.3	182	100.00
อำเภอด่านซ้าย												
ประชาชนทั่วไป	35	15.42	10	4.41	8	3.52	16	7.05	3	1.32	72	31.72
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	15	6.61	2	0.88	3	1.32	2	0.88			22	9.69
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	38	16.74	13	5.73	19	8.37	13	5.73	6	2.64	89	39.21
เกษตรกร	16	7.05	8	3.52	6	2.64	11	4.85	3	1.32	44	19.38
รวม	104	45.82	33	14.54	36	15.85	42	18.51	12	5.28	227	100.00
อำเภอภูเรือ												
ประชาชนทั่วไป	28	8.26	12	3.54	19	5.61	19	5.61	2	0.59	80	23.61
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	29	8.55	14	4.13	22	6.49	19	5.61	5	1.48	89	26.26
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	14	4.13	3	0.88	7	2.06	9	2.65	1	0.29	34	10.01
เกษตรกร	39	11.51	26	7.67	31	9.14	21	6.19	19	5.61	136	40.12
รวม	110	32.45	55	16.22	79	23.30	68	20.06	27	7.97	339	100.00
ภาพรวมทั้ง 3 อำเภอ												
ประชาชนทั่วไป	87	11.63	29	3.88	33	4.41	36	4.81	7	0.94	192	25.67
ผู้ประกอบการ/ร้านค้า	51	6.82	19	2.54	27	3.61	22	2.94	5	0.67	124	16.58
เจ้าหน้าที่รัฐ/ท้องถิ่น	82	10.96	24	3.21	30	4.01	30	4.01	8	1.07	174	23.26
เกษตรกร	95	12.70	46	6.15	46	6.15	46	6.15	25	3.34	258	34.49
รวม	315	42.11	118	15.78	136	18.18	134	17.91	45	6.02	748	100.00

หมายเหตุ : จำนวน คือ ความถี่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก โดยสามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

ส่วนที่ 5 : ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.1 การควบคุมและจัดการมูลสัตว์และปุ๋ยคอกอย่างเป็นระบบ

1) การนำมูลไก่และปุ๋ยคอกที่ใช้ในพื้นที่ ต้องดำเนินการตามมาตรการป้องกันอย่างเคร่งครัด และควรมีการหมักหรือกำจัดไข่และหนอนแมลงวันก่อนนำออกจำหน่ายหรือนำเข้าพื้นที่ เนื่องจากอาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่กระจายของแมลงวัน จึงเสนอให้มีมาตรการควบคุมตั้งแต่ต้นทาง กำหนดให้ฟาร์ม ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้นำมูลสัตว์ และมีการกำกับควบคุมให้ดำเนินการอย่างเคร่งครัด

2) เพิ่มความเข้มงวดในการดำเนินการตามมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการควบคุมการนำมูลไก่และปุ๋ยคอกเข้าสู่พื้นที่ การควบคุมแหล่งผลิตและจำหน่าย ตลอดจนกำหนดวิธีการกำจัดไข่และหนอนแมลงวันก่อนการขนย้าย ทั้งนี้ ควรมีการกำกับ ตรวจสอบ และติดตามการปฏิบัติตามมาตรการอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาเกิดผลอย่างจริงจัง

3) ควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการหมัก การจัดเก็บ และการใช้ปุ๋ยคอกอย่างถูกต้อง พร้อมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่น โรงเรือนในการหมักหรือวัสดุคลุมปุ๋ยคอก ตลอดจนสารช่วยในการหมักที่เหมาะสม

5.2 การกำจัดและควบคุมแมลงวันอย่างต่อเนื่องและปลอดภัย ให้มีการดำเนินการกำจัดแมลงวันและหนอนแมลงวันอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะบริเวณแหล่งเสี่ยง เช่น บ่อขยะ แหล่งรวบรวมมูลสัตว์ และพื้นที่เกษตร รวมถึงการสนับสนุนสารหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการควบคุมแมลงวัน เช่น สาร EM ตลอดจนส่งเสริมการใช้สารหรือสมุนไพรที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการใช้สารกำจัดแมลงอย่างถูกต้องและเหมาะสม

5.3 การพัฒนาระบบจัดการขยะและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน ควรยกระดับการจัดการขยะในครัวเรือนและชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยส่งเสริมการคัดแยก ขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ เพิ่มความถี่ในการจัดเก็บขยะ ปรับปรุงสถานที่ทิ้งและกำจัดขยะ รวมทั้งทำความสะอาดและฉีดล้างบริเวณที่เป็นแหล่งสะสมขยะอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการจัดการเศษอาหาร เศษพืช และผลไม้เน่าเสีย ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและแหล่งเพาะพันธุ์ที่สำคัญของแมลงวัน เพื่อเป็นการตัดวงจรการขยายพันธุ์ตั้งแต่ต้นเหตุ

5.4 การให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ และสร้างความตระหนักแก่ประชาชนและเกษตรกร โดยให้มีการอบรมประชาสัมพันธ์ และลงพื้นที่ให้ความรู้แก่ประชาชนและเกษตรกรเกี่ยวกับสาเหตุและผลกระทบจากการแพร่กระจายของแมลงวัน การจัดการมูลสัตว์และปุ๋ยคอก การคัดแยกและกำจัดขยะ การจัดการเศษอาหาร ตลอดจนวิธีป้องกันและกำจัดแมลงวันอย่างถูกต้อง โดยควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเข้าถึงประชาชนในทุกหมู่บ้าน เพื่อสร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้การรักษาความสะอาดและการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวันเป็นกิจวัตรของครัวเรือนและชุมชน

5.5 การมีส่วนร่วมของชุมชนและการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรลงพื้นที่ทำงานร่วมกับประชาชนอย่างใกล้ชิด หนุนเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ การคัดแยกขยะ การทำความสะอาดชุมชน และการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน พร้อมทั้งบูรณาการทำงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง